

Een begrafenis die anderhalf jaar duurde

In de ochtend van 1 december 1530 luidden in Mechelen de doodsklokken van alle kerken. Ze brachten het treurige nieuws aan de bevolking: Mevrouw is dood! Margareta is niet meer! Erg verrast waren de mensen niet, iedereen wist dat de vorstin ernstig ziek was. De dag voordien, op 30 november, was nog een processie door de straten van de stad getrokken in een ultieme poging om de hulp van hierboven af te smeken voor haar genezing. Die hulp was er dus niet gekomen. Ze was bezweken aan koudvuur veroorzaakt door een oude wonde aan haar voet.

We weten niet met zekerheid hoe ze de wonde had opgelopen, de historici verschillen hierover nogal van mening. We gaan ervan uit dat ze ooit met een blote voet in glasscherven is getrapt met een nooit genezen infectie tot gevolg. Feit is dat reeds in de Mechelse stadsrekeningen van 1521 de kosten worden vermeld voor het aanmaken van twee draagbomen voor een draagstoel waarmee ze zich binnen haar paleis kon verplaatsen. Ze had het blijkbaar toen al moeilijk. Latere kronieken vermelden dat in 1527 een geneesheer uit Brugge, Pierre Desmâitres genaamd, haar verzorgde voor een wonde aan haar been en dat ze twee jaar later voor een wonde aan de voet dezelfde dokter bij hoogdringendheid naar Kamerijk liet komen, de stad waar ze tijdelijk verbleef om er met Louise van Savoye, de moeder van de Franse koning Frans I, haar diplomatiek meesterwerk te realiseren dat als de “Damesvrede” bekend zou worden en waarbij, althans gedurende enkele jaren, een einde kwam aan de oorlogen tussen de Habsburgers en de Franse koningen. De wonde zou nooit volledig genezen en haar uiteindelijk in de nacht van 30 november fataal worden. Ze was amper vijftig jaar oud.

Onmiddellijk werden ijlbodes uitgestuurd naar de leden van haar hofhouding die op dat ogenblik elders vertoefden en naar alle uithoeken van de Bourgondische Nederlanden met de opdracht aan alle prelaten, kloosters en kapittels om in alle kerken van dorpen en steden gedurende drie dagen, driemaal per dag, de doodsklokken te luiden, rouwdiensten te houden en het volk te vragen om te bidden voor het zielenheil van de vorstin.

In haar testament had ze tot in detail bepaald hoe de rouwplechtigheden moesten verlopen en elke wens werd tot in de puntjes uitgevoerd. In Mechelen zelf zouden de mensen vijfenveertig dagen lang, driemaal per dag, het sombere gebeier van de doodsklokken aanhoren. Ze werd gebalsemd en opgebaard in de kapel van haar Mechels paleis, gewikkeld in een zwart doek dat met haar wapen was versierd. Ze zou er anderhalve maand opgebaard blijven opdat iedereen de kans zou krijgen haar een laatste eer te bewijzen. Gedurende de hele rouwperiode zongen de priesters en religieuzen in alle kerken en kapellen van de stad driemaal daags de toepasselijke rouwgezangen, gebeden en psalmen.

Om de kosten van de begrafenis te betalen .....